

GILIOS UPĖS TEKA TYLIAI: JAPONIJOS IR LIETUVOS ŠIUOLAIKINĖS TEKSTILĖS PARODA

Parodoje pristatoma dešimties menininkų, penkių japonų ir penkių lietuvių šiuolaikinė tekstilė. Ši paroda yra tarptautinio tekstilės meno projekto, 2019 metų pavasarį prasidėjusio Japonijoje, dalis. Kioto mieste, prestižinėje tekstilės meno galerijoje „GalleryGallery“ buvo eksponuojami menininkų prof. Laimos Oržekauskienės, Linos Jonikės ir Monikos Grašienės kūryba. Parodoje Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje šią garsių Lietuvos menininkų trijulę papildys jaunosios kūrėjos Giedrė Antanavičienė ir Greta Kardi. Japonijos tekstilei Kaune atstovauja Nobuko HIROI (Kioto Menų universiteto profesorė, Suzumi NODA (Kioto Menų universiteto profesorė), Haruko HOMMA (Kinran University profesorė, Yoshiko TANABE (Seian University profesorė) ir Megumi KISHIDA.

Parodos pavadinime panaudota japonų patarlė, kurios prasmė gana aiški, suprantama ir Lietuvoje. Šios patarlės atitikmenų galima rasti ir lietuvių folklore: „Išmintis vaikšto sėmėga apsirengus“, „Tas išmintingas, kuris kalba mažai“, „Kas nėra stipriausias, turi būti išmintingiausias“ ir t.t. Ir japonų, ir lietuvių patarlėse išvelgiama pagarba tradicijoms, humanistinei etikai, malonaus žmonių elgesio normoms.

Lietuvių ir japonų šiuolaikinė tekstilė – stebėtinai artimi meno pasauliai. Abiejų šalių menininkės linksta į gilius filosofiskus apmąstymus, o jų kūriniai prašosi ramaus stebėjimo ir ilgesnio apmąstymo. Japonų ir lietuvių menininkų darbuose esama meninio mąstymo bendrumų, elgesio su medžiagomis paralelių. Abiejų šalių menininkų kūrinuose svarbią vietą užima šių tautų senųjų tekstilės tradicijų pažinimas ir kūrybiškas jų panaudojimas. Panašus dabarties menininkų santykis su savųjų šalių praeities kultūrinėmis ir etinėmis vertybėmis – tai pagarba istorijai ir atminčiai, prasminės nuorodos į praeities kultūras, taip pat ir senųjų audinio formavimo, dažymo technologijų naudojimas.

Šiais globalizacijos laikais pasaulį veikia panašios tendencijos. Viena jų – ryškus kompiuterinių technologijų ir fotografijos naudojimas kūryboje. Fotografija pakeičia piešimą ir eskizavimą, neretai audžiama kompiuterinėmis staklėmis. Bet susidomėjimas naujausiomis technologijoms vis dėl to neišstumia menininkų gebėjimo kūriniuose perteikti savo individualybę ir savos tautos tapatybę. Parodoje atsiskleidžia dviejų tik geografiškai tolimų kultūrų vidinio artimumo aspektai.

Lietuvos ir Japonijos tekstilės meną sieja ir tvirti dalykiniai ir profesiniai ryšiai, ir artimas šiuolaikinės tekstilės, grįstos giliomis tradicijomis, supratimas. Dar 1997 metais Japonijoje, Kioto V tarptautinėje tekstilės parodoje jauna lietuvių menininkė Lina Jonikė buvo apdovanota „Excellence Award“. Tai buvo pirmas aukštas lietuvių šiuolaikinės tekstilės meno įvertinimas, ir jis pelnytas Japonijoje. Po to užsimezgė bendradarbiavimas su garsia Japonijos menotyrininke, tekstilės tyrinėtoja ir parodų kuratore Keiko Kawashima, atstovaujančia Kioto miesto galerijai „GalleryGallery“. Jos pastangomis Japonijoje jau yra surengta ne viena Lietuvos tekstilės menininkų paroda. Japonijos menininkai daug kartų buvo kviestiniai svečiai Kauno šiuolaikinio meno bienalėse. Kuratorė dr. Keiko Kawashima Kauno bienalėje „Tekstilė‘05“ kuravo 9 Japonijos tekstilininkų kolekciją (2005). Po kelerių metų, 2011 Kauno bienalėje yra dalyvavę žymiosios Japonijos menininkės Reiko Sudo, Hiroko Watanabe. Lietuvių žiūrovui japonų menininkų parodos suteikė didžiulį estetinį pasitenkinimą, Japonijos pažinimo per meno kūrinius galimybę.

Parodos atidarymas: 2019 08 02, 17 val.

Paroda veikia: 2019 08 02 – 09 01

Parodos vieta: Mykolo Žilinsko dailės galerija

Parodos rengėjai: Kauno bienalė, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus

Parodos kuratorės: dr. Keiko Kawashima (Japonija), dr. Rasa Žukienė (Lietuva)

Parodos architektas: Saulius Valius („Expobalta“)

Informacija apie Japonijos menininkes: GALERYGALLERY/KICTAC

Renginys socialiniame tinkle [<https://www.facebook.com/events/911139215901091/>]